

Maakunnan koetalousarvio

15.10.2018

Koetalousarvion tavoitteet

Koetalousarvion laadinnan tarkoitus on palvella maakuntia ja valtionhallintoa maakuntaudistuksen valmistelussa. Koetalousarvion painopiste on vuodessa 2021, mutta samalla laaditaan myös suunnitelma vuosille 2022-2023.

Koetalousarvion laadinnan keskeiset tavoitteet koskevat tiedon lisäämistä rahoituksen riittävydestä, organisaatoratkaisujen vaikutuksista talouteen ja toiminnan sopeutustarpeista.

Valtionhallinnolle koetalousarviosta tulee saada nykyistä yksityiskohtaisempaa tietoa:

- yleiskatteisen määrärahan riittävydestä
- maakuntien välisen yhteistoiminnan vaikutuksista rahoitukseen
- maakuntien muiden tulojen merkityksestä taloudelle
- sopeuttamistarpeen suuruudesta ja mahdollisista keinoista miten tähän päästään
- maakuntien valmiudesta toiminnan aloittamiseen
- rahoituksen jakautumisesta eri tehtäviin maakunnissa.

Koetalousarvion laadinta

- Koetalousarvion tulee perustua tietoihin tai arvioihin maakunnan järjestämisvastuulla olevien tehtävien todellisista menoista.
- Koetalousarviossa muodostetaan laadintahetken suunnitelma ja näkemys maakunnan toiminnasta ja taloudesta sekä siirtymävaiheeseen liittyvistä kustannuksista.
- Koetalousarvio tulisi laatia mahdollisimman tarkasti ja aidon talousarvion valmisteluperiaatteiden mukaisesti, jolloin siitä saadaan paras hyöty maakunnan omassa valmistelussa.
- Keskeinen merkitys on maakunnan omilla selvityksillä ja arvioilla menoista.
- Maakunnalla saattaa olla tarvetta merkittäviin uudistuksiin alkuvuosina. Maakunnan palvelustrategiassa ja palvelulupauksessa mm. laaditaan pitkän aikavälin tavoitteita sekä määritellään palveluiden vähimmäismäärä ja laatu. Suunnitellut muutokset tulee ottaa huomioon koetalousarvion laadinnassa.

Muutoskustannukset

Määritelmät:

- Kooste kaikista talouden riskeistä ja uudistuksesta aiheutuvista lisäkustannuksista. Lisäkustannuksissa on kertaluonteisia menoja ja muutoksia, jotka vaikuttavat maakunnan menoihin ja talouteen pysyvästi. Kertaluonteisia menoja voi syntyä esim. sopimusten siirtämisestä ja pysyviä palkkaharmonisoinnista.

Laskentaperusteet:

- Yhtenäisin perustein lasketut lisäkustannukset ovat vertailukelpoisia ja niitä voidaan käyttää valmistelun eri vaiheissa informaatiopohjana niin maakunnissa kuin valtionhallinnossa.

Muutuskustannukset

- - Lisäkustannukset esitetään myös varsinaisessa koetalousarviossa osana maakunnan talouden suunnitelmaa.
 - Lisäkustannukset esitetään kootusti omassa erillisessä laskelmassa talouden riskitarkastelu-ohjeen mukaisesti (liite).
- Lomakkeen palautus VM:lle 26.11.2018 (liite).

Talousarvion rakenne ja sisältö

- Koetalousarvion laadinnassa noudatetaan maakuntien JHS-suosituksia
- olennaisilta osin, erityisesti JHS-suositusta maakuntien talousarvion laadinnasta.

- Koetalousarviossa on oltava seuraavat osat:
 - - tuloslaskelma (maakunta ja liikelaitokset yhteensä ilman sisäisiä eriä sekä maakunta ja kukin liikelaitos erikseen sisältäen sisäiset erät)
 - - arvio maakuntien välisestä laskutuksesta
 - - rahoituslaskelma
 - - maakunnan käyttötalous jaoteltuna tehtäväkohtaisesti
 - - investointien erittely hankkeittain tai hankeryhmittäin mukaan lukien liikelaitosten investoinnit
 - - arvio maakuntakonsernin tuloista, menoista ja investoinneista (ei sis.)
 - - yksilöity erittely muutuskustannuksista
 - - henkilöstön lukumäärä

Talousarvion rakenne ja sisältö

- Koetalousarvio laaditaan pääosin palveluluokitusta karkeamman tehtävä-
- tason mukaisesti.
- Kokonaistaloutta kuvaavien laskelmien avulla on tarkoitus saada kuva maakunnan säännölliseen toimintaan liittyvistä eristä, ei erityisesti siirtymävaiheesta (Kokonaistalous 2021 lomake).
- Erittelyt-välilehdellä annetaan tiedot käyttötalousmenoista ja tuloista tehtävittäin, henkilöstön lukumäärästä, investoinneista sekä maakuntien välisestä laskutuksesta (Erittelyt-välilehti).

Talousarvion rakenne ja sisältö

- **Käytettävät tehtävät**
 - Alueiden käyttö
 - Liikenne
 - Aluekehittäminen/kasvupalvelut
 - Kasvupalvelut
 - Kotouttaminen
 - Hallinto
 - Maaseudun kehittäminen, Maatalous- ja elintarviketuotanto
 - Ympäristöterveydenhuolto
 - Vesien ja merien hoito, Vesi ja kalatalous
 - Luonnonsuojelu, Ympäristötoimi
 - Pelastustoimi
 - Varautuminen

Talousarvion rakenne ja sisältö

- Sosiaali- ja terveydenhuolto: käytetään THL-jaottelua
 - Ennaltaehkäisevät palvelut
 - Erikoissairaanhoido
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 - Ikäihmisten palvelut
 - Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
 - Mielenterveyspalvelut
 - Perusterveydenhuolto
 - Päihdepalvelut
 - Suun terveydenhuolto
 - Työikäisten sosiaalipalvelut
 - Vammaisten palvelut

Suunnitellut investoinnit ja niiden vaikutus toimintamenoihin

- Maakunnan omia investointeja ovat yleiskatteisella rahoituksella toteuttamat tai yhtiöiden maakunnan tarpeisiin perustuen toteuttamia, jolloin ne tulevat esitetyksi maakunnan käyttötaloudessa vuokra- tai muina kustannuksina.
- Taloudellisesti merkittävät tai muuten poikkeuksellisen laajakantoiset investoinnit vähintään 30 milj.(maakuntalaki 12 §).
- Maakuntien toimitilainvestoinnit, jotka toteutetaan suurelta osin toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksen toimesta ja omistukseen, pidetään kuitenkin maakuntien investointeina. Investoinnilla tarkoitetaan myös ICT-investointeja, jotka voivat sisältää palveluhankintoja teknisiin koneisiin ja laitteisiin sekä asiantuntijapalveluja.

Koetalousarvio ja palvelukeskukset

- Maakunnat sisällyttävät ostot palvelukeskuksilta omiin koetalousarvioihin.
- Vimana Oy ilmoittaa maakunnille euromääräisen, suuntaa antavan arvion vuoden 2021 kokonaislaskutuksesta lokakuun 2018 loppuun mennessä.
- Sote-digi ilmoittaa maakunnille euromääräisen, suuntaa antavan arvion vuoden 2020 kokonaislaskutuksesta lokakuun 2018 loppuun mennessä.
- Maakuntien tilakeskus Oy: Maakuntien toimitilojen arvioidut vuokrat julkistettu maakunnille toukokuussa 2018.
- Kasvupalveluvirastoa ei sisällytetä maakunnan koetalousarvioon

Toteutus ja aikataulu

- Koetalousarvio laaditaan JHS- suosituksen mukaisen palveluluokituksen excel-pohjalle (liite).
- Talouden riskitarkastelu: 15.10.2018 Vastuuvalmistelijat palaveri
- - lomakkeen täytön suunnittelu
- Koetalousarvion kokoaminen yrityksittäin lokakuu- (excel-pohja).
- Koetalousarvio ja talouden riskitarkastelu 22.10.2018 Vaten kokous.
- Koetalousarvion palautus 11.2.2018.